IRÁNYELVEK

A BIZOTTSÁG 2010/60/EU IRÁNYELVE

(2010. augusztus 30.)

a természetes környezet megőrzésére szánt takarmánynövény-vetőmagkeverékek forgalmazása tekintetében bizonyos eltérések biztosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a takarmánynövény-vetőmagok forgalmazásáról szóló, 1966. június 14-i 66/401/EGK tanácsi irányelvre [1] és különösen annak 13. cikke (1) bekezdésének negyedik albekezdésére,

mivel:

(1) A különböző nemzetközi és uniós szintű fejlemények azt mutatják, hogy az elmúlt években egyre fontosabbá váltak a biológiai sokféleséggel kapcsolatos kérdések, valamint a növényi genetikai erőforrások megőrzése. A példák között említhetjük a biológiai sokféleségről szóló egyezmény megkötéséről szóló, 1993. október 25-i 93/626/EGK tanácsi határozatot [2], a növénygenetikai források élelmezési és mezőgazdasági felhasználásáról szóló nemzetközi egyezménynek az Európai Közösség nevében történő megkötéséről szóló, 2004. február 24-i 2004/869/EK tanácsi határozatot [3], a mezőgazdasági genetikai erőforrások megőrzésére, jellemzésére, begyűjtésére és hasznosítására irányuló közösségi program létrehozásáról és az 1467/94/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 26-i 870/2004/EK tanácsi rendeletet [4], valamint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló, 2005. szeptember 20-i 1698/2005/EK tanácsi rendeletet [5]. E kérdések figyelembevétele céljából a takarmánynövény-vetőmagkeverékek forgalmazását szabályozó uniós jogszabályokban, nevezetesen a 66/401/EGK irányelvben különleges feltételeket kell megállapítani.

(2) Annak érdekében, hogy a genetikai erőforrások megőrzése keretében lehetővé váljon a természeti környezet megőrzésére szánt takarmánynövény-vetőmagkeverékek (a továbbiakban: megőrzést biztosító keverékek) forgalmazása még abban az esetben is, ha e keverékek összetevői nem felelnek meg a 66/401/EGK irányelv forgalmazásra vonatkozó általános követelményeinek, bizonyos eltéréseket kell biztosítani.

(3) Annak érdekében, hogy a megőrzést biztosító keverékekként forgalmazott vetőmagkeverékek megfeleljenek az eltérésekben meghatározott feltételeknek, az ilyen keverékek forgalmazását engedélyhez kell kötni. Az engedélyek előzetes kérelem alapján adhatók ki.

(4) A helyi és a regionális feltételekhez természetes módon alkalmazkodott, és génerózió által veszélyeztetett mezőgazdasági honos fajok és fajták elfogadása, és ezen honos fajok és fajták vetőmagjának, valamint vetőburgonyájának forgalmazása esetében alkalmazható eltérésekről szóló, 2008. június 20-i 2008/62/EK bizottsági irányelv [6] értelmében vett genetikai anyagokat tartalmazó, megőrzést biztosító keverékek tekintetében a jelen irányelv azonban nem sértheti a 2008/62/EK irányelvet.

(5) A tagállamok által a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló, 1992. május 21-i 92/43/EGK tanácsi irányelvvel [7] összhangban kijelölt különleges természetvédelmi területeken olyan természetes és természetközeli élőhelyek találhatók, amelyek megóvásra érdemesek. Ezeket a területeket a megőrzést biztosító keverékek forrásterületeinek kell tekinteni. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy további olyan területeket jelölhessenek ki, amelyek hozzájárulnak a növénygenetikai erőforrások megőrzéséhez, amennyiben azok hasonló szabályoknak felelnek meg.

(6) Elő kell írni, hogy a megőrzést biztosító keverékek összetevőinek esetében az engedélyen és a címkén egyaránt fel kell tüntetni a fajt és adott esetben az alfajt. Fel kell tüntetni továbbá a 66/401/EGK irányelv hatálya alá tartozó vetőmagkeverékek összetevőinek csírázási arányát, amennyiben ez nem felel meg az irányelv II. mellékletében meghatározott csírázási követelményeknek. Ezeket a követelményeket tekintve a közvetlenül betakarított, megőrzést biztosító keverékek esetében figyelembe kell venni a betakarítási eljárást.

[1] HL 125., 1966.7.11., 2298/66. o.
[2] HL L 309., 1993.12.13., 1. o.
[3] HL L 378., 2004.12.23., 1. o.
[4] HL L 162., 2004.4.30., 18. o.
[5] HL L 277., 2005.10.21., 1. o.
[6] HL L 162., 2008.6.21., 13. o.
[7] HL L 206., 1992.7.22., 7. o.

(7) A megőrzést biztosító keverékek forgalmazásának engedélyezése előtt szükséges, tagállamok által elvégzendő vizsgálatokra nézve eltéréseket kell biztosítani. A keverékek vizsgálati eljárásainál bizonyos esetekben figyelembe kell venni a termesztett, illetve közvetlenül betakarított, megőrzést biztosító keverékek betakarítási eljárásai közötti különbségeket is.

(8) Annak érdekében, hogy a megőrzést biztosító keverékek forgalmazása a genetikai erőforrások megőrzése keretében történjen, korlátozásokat kell előírni, különösen a származási régiót és a forrásterületet illetően.

(9) Meg kell állapítani a megőrzést biztosító keverékek maximális forgalomba hozható mennyiségét. A maximális mennyiség betartásának biztosítása érdekében a tagállamoknak bejelentési kötelezettséget kell előírniuk a termelők számára azoknak a megőrzést biztosító keverékeknek a mennyiségére vonatkozóan, amelyeknek az engedélyezését kérelmezni kívánják, illetve szükség esetén ki kell osztaniuk a termelőknek az adott mennyiségeket.

(10) A megőrzést biztosító keverékek nyomon követhetőségét megfelelő lezárási és címkézési követelményekkel kell biztosítani.

(11) Az ebben az irányelvben megállapított szabályok helyes alkalmazásának biztosítására hivatalos ellenőrzést kell végezni.

(12) Megfelelő idő elteltével a Bizottság megvizsgálja, hogy az ebben az irányelvben előírt intézkedések kellőképpen hatásosak-e.

(13) Az ebben az irányelvben előírt intézkedések összhangban vannak a Mezőgazdasági, Kertészeti és Erdészeti Vetőmagok és Szaporítóanyagok Állandó Bizottsága véleményével,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában a következő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:

a) „forrásterület”:

i. a 92/43/EGK irányelv 4. cikkének (4) bekezdése alapján egy adott tagállam által különleges természetvédelmi területté nyilvánított terület; vagy

ii. a növénygenetikai erőforrások megőrzéséhez hozzájáruló olyan terület, amelyet – a 92/43/EGK irányelv 4. cikkének (4) bekezdésében meghatározott követelményekhez hasonló követelményeken alapuló nemzeti eljárással összhangban, összefüggésben az említett irányelv 1. cikke k) és l) pontjával – egy adott tagállam jelölt ki, és amelynek igazgatása, védelme és felügyelete az említett irányelv 6. és 11. cikkével egyenértékű módon történik;

b) „begyűjtési helyszín”: a forrásterület része, amelyen a vetőmagot begyűjtötték;

c) „közvetlenül betakarított keverék”: a begyűjtési helyszínen begyűjtött formában, tisztítva vagy tisztítatlanul forgalmazott vetőmagkeverék;

d) „termesztett keverék”: a következő eljárással előállított vetőmagkeverék:

i. az egyes fajok vetőmagját a begyűjtési helyszínen betakarítják;

ii. az i. pontban említett vetőmagot a begyűjtési helyszínen kívüli területen fajonként továbbszaporítják;

iii. az egyes fajok vetőmagját összekeverik; az így létrehozott keverék tartalmazza azokat a növénynemzetségeket, fajokat és adott esetben alfajokat, amelyek jellemzőek a begyűjtési helyszín élőhelytípusára.

2. cikk

Megőrzést biztosító keverékek

(1) A 66/401/EGK irányelv 3. cikkének (1) és (2) bekezdésétől eltérően a tagállamok azoknak a növénynemzetségeket, fajokat és adott esetben alfajokat tartalmazó keverékeknek a forgalmazását is engedélyezhetik, amelyeket az említett irányelv 22a. cikke (1) bekezdése b) pontjában említett genetikai erőforrások megőrzése keretében a természetes környezet megőrzésére szánnak.

Ezek a keverékek a 66/401/EGK irányelv hatálya alá tartozó takarmánynövény-vetőmagot és az említett irányelv értelmében takarmánynövénynek nem minősülő növények vetőmagját is tartalmazhatják.

Ezeknek a keverékeknek a megnevezése a továbbiakban: „megőrzést biztosító keverékek”.

(2) Amennyiben a megőrzést biztosító keverék genetikai anyagot is tartalmaz, a 2008/62/EK irányelv alkalmazandó.

(3) Amennyiben ez az irányelv másképp nem rendelkezik, a 66/401/EGK irányelvet kell alkalmazni.

3. cikk

Származási régió

A megőrzést biztosító keverék forgalmazását engedélyező tagállam meghatározza azt a régiót, amelyhez a keverék természetes módon társul; ennek a régiónak a megnevezése a továbbiakban: „származási régió”. A tagállam figyelembe veszi a növénygenetikai erőforrásokkal foglalkozó, a tagállamok által e célra elismert hatóságoktól vagy szervezetektől származó információkat. Ha egy származási régió több tagállam területén helyezkedik el, az érintett tagállamoknak közös megegyezéssel kell meghatározniuk.

4. cikk

Engedélyezés

(1) A tagállamok engedélyezhetik a megőrzést biztosító keverékek származási régiójukban történő forgalmazását, amennyiben a keverékek eleget tesznek a közvetlenül betakarított, megőrzést biztosító keverékekre vonatkozó 5. cikkben, illetve a termesztett, megőrzést biztosító keverékekre vonatkozó 6. cikkben meghatározott követelményeknek.

(2) Az engedélyeknek a következőket kell tartalmazniuk:

a) a termelő neve és címe;

b) a betakarítási eljárás elnevezése: közvetlen betakarítás vagy termesztett vetőmag betakarítása;

c) az összetevők tömegének százalékos aránya fajokra és adott esetben alfajokra bontva;

d) a termesztett, megőrzést biztosító keverékek esetében a 66/401/EGK irányelv hatálya alá tartozó vetőmagkeverékek összetevőinek csírázási aránya, amennyiben ez nem felel meg az irányelv II. mellékletében meghatározott csírázási követelményeknek;

e) az engedélyezendő keverék mennyisége;

f) származási régió;

g) a származási régióban való forgalmazásra irányuló korlátozás;

h) forrásterület;

i) begyűjtési helyszín, illetve a termesztett, megőrzést biztosító keverékek esetében a szaporítási helyszín is;

j) a begyűjtési helyszín élőhelytípusa, és

k) a begyűjtés éve.

(3) A (2) bekezdés c) pontját illetően a közvetlenül betakarított, megőrzést biztosító keverékek esetében elegendő megnevezni azoknak az összetevőknek a faját és adott esetben alfaját, amelyek a begyűjtési helyszín élőhelytípusára jellemzőek, és amelyeknek a megőrzést biztosító keverék összetevőiként a genetikai erőforrások megőrzése keretében jelentős szerepük van a természetes környezet megőrzésében.

5. cikk

A közvetlenül betakarított, megőrzést biztosító keverékek engedélyezésének követelményei

(1) A közvetlenül betakarított, megőrzést biztosító keveréket a forrásterületen található olyan begyűjtési helyszínen kell begyűjteni, amelyet a termelői kérelem 7. cikk (1) bekezdésének megfelelő benyújtását megelőzően 40 évig nem vetettek be. A forrásterületnek a származási régión belül kell lennie.

(2) A közvetlenül betakarított, megőrzést biztosító keverék összetevőinek, vagyis a begyűjtési helyszín élőhelytípusára jellemző fajoknak és adott esetben alfajoknak, amelyeknek a megőrzést biztosító keverék összetevőiként a genetikai erőforrások megőrzése keretében jelentős szerepük van a természetes környezet megőrzésében, olyan százalékarányban kell előfordulniuk, amely megfelel a begyűjtési helyszínre jellemző élőhelytípus kialakítási céljának.

(3) A (2) bekezdésben említett összetevők csírázási arányának megfelelőnek kell lennie ahhoz, hogy kialakítható legyen a begyűjtési helyszín élőhelytípusa.

(4) A (2) bekezdésnek meg nem felelő fajokból és adott esetben alfajokból származó maximális vetőmagtartalom nem haladhatja meg az egy tömegszázalékot. A közvetlenül betakarított, megőrzést biztosító keverék nem tartalmazhatja az *Avena fatua*, az *Avena sterilis* és a *Cuscuta spp.* vetőmagját. A *Rumex spp.* vetőmagok maximális tömegszázalékos aránya – a *Rumex acetosella* és a *Rumex maritimus* kivételével – nem haladhatja meg a 0,05 tömegszázalékot.

6. cikk

A termesztett, megőrzést biztosító keverékek engedélyezésének követelményei

(1) A termesztett, megőrzést biztosító keverékek esetében a termesztett vetőmagkeverék alapjául szolgáló vetőmagot a forrásterületen található olyan begyűjtési helyszínen kell begyűjteni, amelyet a termelői kérelem 7. cikk (1) bekezdésének megfelelő benyújtását megelőzően 40 évig nem vetettek be. A forrásterületnek a származási régión belül kell lennie.

(2) A termesztett, megőrzést biztosító keveréknek olyan vetőmagokból kell állnia, amelyek a begyűjtési helyszín élőhelytípusára jellemző fajokból és adott esetben alfajokból származnak, és amelyeknek a megőrzést biztosító keverék összetevőiként a genetikai erőforrások megőrzése keretében jelentős szerepük van a természetes környezet megőrzésében.

(3) A termesztett, megőrzést biztosító keverékeknek a 66/401/EGK irányelv hatálya alá tartozó takarmánynövény-vetőmagokból álló összetevői csak akkor adhatók hozzá a keverékhez, ha megfelelnek a 66/401/EGK irányelv II. melléklete III. szakaszában megállapított, a kereskedelmi vetőmagokra vonatkozó feltételeknek a következők tekintetében: analitikai tisztaság – az említett melléklet I. szakaszának 2A. pontjában szereplő táblázat 4–11. oszlopának megfelelően; az egyéb növényfajoktól származó maximális magtartalom a III. melléklet 4. oszlopában meghatározott tömegű mintában (oszloponként összesen) – a II. melléklet I. szakaszának 2A. pontjában szereplő táblázat 12., 13. és 14. oszlopának megfelelően; a *Lupin* vetőmagjára vonatkozó feltételek – az említett melléklet I. szakaszának 2A. pontjában szereplő táblázat 15. oszlopának megfelelően.

(4) A szaporítás öt nemzedéken át engedélyezett.

7. cikk

Eljárási követelmények

(1) Az engedély a termelő kérelme alapján adható ki.

A kérelemmel egyidejűleg a termelőnek meg kell adnia a 4. és 5. cikknek (közvetlenül betakarított, megőrzést biztosító keverék esetén), illetve a 4. és 6. cikknek (termesztett, megőrzést biztosító keverékek esetén) való megfelelés ellenőrzéséhez szükséges információkat.

(2) A közvetlenül betakarított, megőrzést biztosító keverékek esetében az a tagállam, amelynek a területén a begyűjtési helyszín található, szemrevételezéses vizsgálatokat végez.

A begyűjtési helyszínen folytatandó szemrevételezéses vizsgálatokat a vegetációs időszakban megfelelő időközönként kell elvégezni annak biztosítására, hogy a keverék megfeleljen legalább az 5. cikk (2) és (4) bekezdésében előírt engedélyezési követelményeknek.

Azok a tagállamok, amelyek szemrevételezéses vizsgálatokat végeztek, dokumentálják a vizsgálatok eredményeit.

(3) A termesztett, megőrzést biztosító keverékek engedélyezésére irányuló kérelmek felülvizsgálatakor a tagállamok vizsgálattal, illetve hivatalos felügyeletük alatti vizsgálattal ellenőrzik, hogy a megőrzést biztosító keverék megfelel legalább a 6. cikk (2) és (3) bekezdésében előírt engedélyezési követelményeknek.

E vizsgálatokat a jelenlegi nemzetközi módszerekkel összhangban, vagy ha nem léteznek ilyen módszerek, bármely megfelelő módszerrel összhangban kell elvégezni.

A vizsgálatok elvégzése céljából az érintett tagállamok gondoskodnak arról, hogy a minták homogén tételekből származzanak. Biztosítják emellett a 66/401/EGK irányelv 7. cikkének (2) bekezdésében meghatározott, a tételek és minták súlyára vonatkozó előírások betartását.

8. cikk

Mennyiségi korlátozások

Minden tagállam gondoskodik arról, hogy a megőrzést biztosító keverékekben felhasznált vetőmagok évente forgalmazott mennyisége ne haladja meg az adott évben az érintett tagállamban forgalmazott, a 66/401/EGK irányelv hatálya alá tartozó valamennyi takarmánynövény-vetőmag össztömegének 5 %-át.

9. cikk

Mennyiségi korlátozások alkalmazása

(1) A közvetlenül betakarított, megőrzést biztosító keverékek esetében a tagállamok biztosítják, hogy a termelők minden termelési időszak kezdete előtt bejelentik azoknak a megőrzést biztosító keverékeknek a mennyiségét, amelyeknek az engedélyezését kérelmezni kívánják, továbbá a kiválasztott begyűjtési helyszín(ek) méretét és földrajzi elhelyezkedését.

A termesztett, megőrzést biztosító keverékek esetében a tagállamok biztosítják, hogy a termelők minden termelési időszak kezdete előtt bejelentik azoknak a megőrzést biztosító keverékeknek a mennyiségét, amelyeknek az engedélyezését kérelmezni kívánják, továbbá a kiválasztott begyűjtési és szaporítási helyszín(ek) méretét és földrajzi elhelyezkedését.

(2) Amennyiben az (1) bekezdésben említett bejelentések arra utalnak, hogy a kérelmezett mennyiségek várhatóan meg fogják haladni a 8. cikkben megállapított mértéket, a tagállamok kiosztják az érintett termelőknek azt a mennyiséget, amelyet azok a megfelelő termelési időszakban forgalmazhatnak.

10. cikk

A csomagok és tárolóedények lezárása

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a megőrzést biztosító keverékek csak zárt csomagokban, illetve fémzárral lezárt tárolóedényekben kerülhessenek forgalomba.

(2) A megfelelő lezárás biztosítása érdekében a zárórendszernek legalább egy címkéből vagy a csomagolásra erősített fémzárból kell állnia.

(3) Az (1) bekezdésben említett csomagokat és tárolóedényeket oly módon kell lezárni, hogy azokat ne lehessen kinyitni a zárórendszer megrongálása nélkül, illetve anélkül, hogy az illetéktelen beavatkozás a termelő címkéjén, a csomagoláson vagy a tárolóedényen nyomot ne hagyna.

11. cikk

Címkézés

(1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a megőrzést biztosító keverékek csomagolásán és tárolóedényein szerepeljen a beszállító címkéje vagy egy nyomtatott, illetve bélyegzett figyelmeztetés, amely tartalmazza legalább a következő információkat:

a) az „EU-szabályok és -szabványok” kifejezés;

b) a címkézésért felelős személy neve és címe vagy azonosító jele;

c) a betakarítási eljárás elnevezése: közvetlen betakarítás vagy termesztett vetőmag betakarítása;

d) a lezárás éve a következőképpen kifejezve: „lezárva …” (év);

e) származási régió;

f) forrásterület;

g) begyűjtési helyszín;

h) a begyűjtési helyszín élőhelytípusa;

i) a következő szöveg: „megőrzést biztosító takarmánynövény-vetőmagkeverék olyan területen való felhasználásra, amelyre – eltekintve a biotikus tényezőktől – a begyűjtési helyszínnel azonos élőhelytípus jellemző”;

j) a címkézésért felelős személy által a tételhez rendelt referenciaszám;

k) az összetevők tömegének százalékos aránya fajokra és adott esetben alfajokra lebontva;

l) bejelentett nettó vagy bruttó tömeg;

m) szemcsézett növényvédő szerek, drazsírozó anyagok vagy egyéb szilárd adalékanyagok használata esetén az adalékanyag jellege, valamint a termésfürtök, illetve a tiszta vetőmag tömege és az össztömeg közötti hozzávetőleges arány, valamint

n) a termesztett, megőrzést biztosító keverékek esetében a 66/401/EGK irányelv hatálya alá tartozó vetőmagkeverékek összetevőinek sajátos csírázási aránya, amennyiben ez nem felel meg az irányelv II. mellékletében meghatározott csírázási követelményeknek.

(2) Az (1) bekezdés k) pontját illetően a közvetlenül betakarított megőrzést biztosító keverékek összetevőit elegendő a 4. cikk (3) bekezdésében előírt követelményeknek megfelelően megnevezni.

(3) Az (1) bekezdés n) pontját illetően, amennyiben az előírt sajátos csírázási arányok száma meghaladja az ötöt, elegendő megnevezni ezeknek az előírt sajátos csírázási arányoknak az átlagértékét.

12. cikk

Ellenőrzés

A tagállamok hivatalos ellenőrzés keretében biztosítják ennek az irányelvnek a betartását.

13. cikk

Jelentéstétel

A tagállamok biztosítják, hogy a területükön tevékenykedő termelők minden termelési időszakban jelentsék a forgalomba hozott, megőrzést biztosító keverékek mennyiségét.

A tagállamok kérésre jelentik a Bizottságnak és a többi tagállamnak a területükön forgalomba hozott, megőrzést biztosító keverékek mennyiségét.

14. cikk

Értesítés a növénygenetikai erőforrásokkal foglalkozó elismert szervezetekről

A tagállamok kérésre értesítik a Bizottságot a növénygenetikai erőforrásokkal foglalkozó, a tagállamok által e célból elismert hatóságokról vagy szervezetekről.

15. cikk

Értékelés

A Bizottság 2014. december 31-ig értékeli az irányelv végrehajtását.

16. cikk

Átültetés a nemzeti jogba

(1) A tagállamok legkésőbb 2011. november 30-ig hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy megfeleljenek ennek az irányelvnek. E rendelkezések szövegét, valamint az e rendelkezések és az irányelv közötti megfelelést bemutató táblázatot haladéktalanul megküldik a Bizottságnak.

A tagállamok által elfogadott rendelkezéseknek hivatkozniuk kell erre az irányelvre, vagy hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozással együtt kell megjelenniük. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok megküldik a Bizottságnak nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az irányelv tárgykörében fogadnak el.

17. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

18. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2010. augusztus 30-án.

a Bizottság részéről

az elnök

José Manuel BARROSO